

Foreign Investors Council

KOMENTARI SAVETA STRANIH INVESTITORA NA NACRT ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRIVREDNIM DRUŠTVIMA

30.6.2021.

I. Opšti komentari i sugestije

1. NEOPHODNO ORGANIZOVANJE ŠIROKIH KONSULTACIJA SA PRIVREDOM

- Smatramo da česte izmene Zakona o privrednim društvima, kao sistemskog zakona, nisu korisne za poslovnu klimu, niti za pravnu sigurnost učesnika na tržištu.
- Česte izmene Zakona o privrednim društvima deluje izuzetno neopravdano, čak dosta štetno i doprinose nepredvidljivosti uslova poslovanja, izlažu privredne subjekte nepotrebnim i dodatnim troškovima.
- Prošle godine (5.avgusta 2020.godine) je Savet stranih investitora dostavio detaljne komentare na tada objavljeni Nacrt izmena Zakona, a Ministarstvu privrede se obratio i zajedničkim dopisom sa drugim poslovnim udruženjima (18.februara 2021.godine) kojim je ukazano na promene u metodologiji Doing Business liste Svetske banke, ali komentari nisu uzeti u razmatranje.
- Želeli bismo još jednom da posebno istaknemo da je u metodologiji Doing Business liste u delu koji se odnosi na prava manjinskih akcionara se ne uzimaju u obzir prava članova društva sa ograničenom odgovornošću, već je naglašeno da se slučaj razmatranja u upitniku za zaštitu manjinskih akcionara **odnosi samo na kompanije listirane na berzi**.
- Imajući u vidu navedeno, mišljenja smo da **nema objektivnih razloga zbog kojih predložene izmene Zakona proširuju na društva sa ograničenom odgovornošću**, te da dodatno treba razmotriti predložena rešenja koja se odnose na privatne kompanije, detaljno analizirati efekte predloženih izmena i kroz sveobuhvatnu javnu raspravu proceniti posledice predloženih izmena i mogući efekat na postojeće i buduće investicije u Republici Srbiji.

2. POŠTOVANJE PRINCIPIA PRAVNE SIGURNOSTI KAO OSNOVNOG NAČELA

- Sužavanje slobode dogovora članova društava sa ograničenom odgovornošću, koje se predlažu u članovima 20 i 22 Nacrta zakona, nisu opravdane niti stimulativne za poslovno okruženje.
- Dodatno, izmene koje su predložene u članu 20 i članu 22 Nacrta izmena, koje zadiru u postojeće dogovore i aranžmane između poslovnih subjekata, na način da se retroaktivno poništavaju odredbe osnivačkih akata društava donetih u potpunosti u skladu sa zakonom koji je bio na snazi kada su zaključeni, predstavlja grubo narušavanje principa pravne sigurnosti.

3. RAVNOTEŽA PRAVA MANJINSKIH I VEĆINSKIH AKCIONARA

- Mišljenja smo da rešenja treba tražiti u ravnoteži prava većinskih i manjinskih članova, kako bi se izbegla situacija da se neopravdano restiktivnim merama potencijalno negativno utiče na poslovnu klimu, a samim tim i poslovne mogućnosti društva odnosno na zajedničke interese svih članova društva i da se iz želje za dodatnom zaštitom manjinskih akcionara ne omogući istima da manipulišu svojim pravima na štetu društva.

Detaljna objašnjenja opštih komentara se nalaze u nastavku kroz obrazloženje pojedinačnih članova.

Poslovno udruženje **Savet stranih investitora**

Adresa: Gospodar Jevremova 47, IV sprat, 11000 Beograd, Srbija;

Telefon: +381.11.3281.958/965; e-adresa: office@fic.org.rs

II. Pojedinačni komentari

1. PREDLOG: član 10 nacrt (član 66 ZPD)

Komentar Saveta:

- Trenutno važeće zakonsko rešenje je adekvatno i predviđa dovoljno zaštitnih mehanizama koji Skupštini omogućuju efikasnu kontrolu u pogledu poslova u kojima postoji lični interes.
- S druge strane, predloženo rešenje je nesprovodivo za pojedinu akcionarska društva (nastala upisom akcija od strane zaposlenih i građana), gde postoji veliki broj malih akcionara i većinski akcionar. Rešenje ne predstavlja nikakvu zaštitu manjinskih akcionara, već obrnuto otvara put za razne malverzacije.
- Takođe, skupština odlučuje o raspolaganju imovinom velike vrednosti, pa je nepotrebno da odlučuje i o ovim poslovima, pa o njima pre svega treba da odlučuju oni organi kojima se te činjenice i prijavljuju, a što bi i bilo u skladu sa čl.65 Zakona o privrednim društvima.
- Prema predlogu novog člana 66. navedenog u nacrtu Zakona, za zaključenje pravnih poslova u kojima postoji lični interes predviđa se odobrenje od strane Skupštine akcionara. Imajući u vidu pravilo za utvrđivanje kvoruma gde se kao ukupan broj glasova uzima ukupan broj glasova onih članova – akcionara koji nemaju lični interes, u slučaju odobravanja pravnog posla u kome postoji lični interes kontrolnog akcionara, obezbeđivanje kvoruma može u praksi biti nemoguće, čime bi se onemogućilo zaključivanje pravnih poslova između povezanih lica u njihovom redovnom i uobičajenom poslovanju.
- Dalje, imajući u vidu zakonske rokove za sazivanje i održavanje sednice Skupštine akcionara, kao i rokove za sednice Odbora direktora/Nadzornog odbora na kojima se saziva sednica Skupštine akcionara Društva, može se zaključiti da bi se, zbog dugotrajne procedure odobravanja pravnih poslova u kojima postoji lični interes i vremenskog ograničenja za njihovo zaključenje, praktično onemogućilo zaključivanje takvih ugovora sa kontrolnim akcionarom i sa njim povezanim licima, i u situacijama kada ponuda kontrolnog akcionara ili sa njim povezanog lica za zaključenje određenog pravnog posla bila povoljnija u odnosu na druge ponude. Na taj način, kontrolni akcionar Društva (ili sa njim povezano lice), kao ponuđač, bi se doveo/dovelo u nepovoljniji položaj u odnosu na položaj drugih učesnika na tržištu, dok bi samo Društvo, usled vremenskog ograničenja za zaključenje ugovora moglo da trpi finansijske posledice zbog nužnog prihvatanja nepovoljnije ponude (do koje situacije bi moglo da dođe u praksi).

Predlog izmene:

- brisati predloženu odredbu, zadržati postojeće odredbe Zakona i u skladu sa navedenim zadržati stav 2 u članu 390.

2. PREDLOG: član 11 nacrt (član 66a ZPD)

Komentar Saveta:

- Postojeće zakonsko rešenje predviđa obavezu privrednog društva da na svojoj internet strani ili internet strani registra privrednih subjekata objavi obaveštenje o zaključenom pravnom poslu/pravnoj radnji koje mora sadržati detaljan opis pravnog posla, kao i prirode i obima ličnog interesa.
- Novom odredbom se samo nameće obaveza privrednih društava da u finansijske izveštaje navede zaključene pravne poslove/pravne radnje, a suštinski se ne postiže veća pravna sigurnost. Osim toga, sadržina finansijskih izveštaja predmet je uređivanja Zakona o računovodstvu, kao i posebnih zakona/podzakonskih akata kojima je za određene delatnosti ovo pitanje detaljno regulisano (npr. Zakon o osiguranju/odluke NBS).

Predlog izmene:

- brisati predloženu odredbu
-

3. PREDLOG: član 12 nacrta (član 67 ZPD)

Komentar Saveta:

- Izmena u članu 67, stav 1 nije u potpunosti jasna.
- Ipak, deluje da je jedino ispravno tumačenje da pravni posao koji je odobrila skupština, i to i članovi koji nemaju lični interes, može biti pobijan od istih tih članova koji su posao odobrili, kao i da lica koja su taj posao sprovedla mogu biti odgovorna kao da pravni posao nije ni odobren, ukoliko nije sproveden po fer ceni. Ovim se otvara veliki prostor za **različita tumačenja prema potrebi**, za zloupotrebe manjinskih članova, koji mogu da odobre pravni posao i odobre i cenu po kojoj će biti zaključena, pa onda da ga poništavaju zato što odobrena cena ne odgovara tržišnoj (fer) ceni.
- Notorna je činjenica da tržišna cena nije jednoznačan i egzaktan pojam i da je podložan različitim interpretacijama. Otvaranjem mogućnosti da se odobreni pravni posao osporava i učesnici podvrgnu sankcijama privremenog ograničenja obavljanja funkcija, kao i krivičnim delima, na bazi tako suštinski nejasnog kriterijuma, ne dovodi do poboljšanja već naprotiv do narušavanja poslovne klime u Srbiji.

Predlog izmene:

- Predlažemo brisanje tog dela člana 12: „ili ako je pribavljenje odobrenje u skladu sa članom 66 ovog zakona, a pravni posao nije zaključen, odnosno pravna radnja nije preduzeta po fer ceni“.
-

4. PREDLOG: član 20 nacrta (član 161 ZPD)

Komentar Saveta:

- Predmetnom izmenom se **neopravdano odstupa od načela slobode ugovaranja** iz člana 140 aktuelnog zakona. Pravo preče kupovine predstavlja dispozitivno zakonsko ograničenje, te predstavlja (sasvim opravdano) samo mogućnost, a ne i obavezu (što je generalno u duhu modernog kompanijskog prava i uporednopravnih rešenja).
- Onemogućavanje isključenja prava preče kupovine voljom članova je suštinski suprotno njihovim osnovnim pravima da, između ostalog, svoje međusobne odnose u društvu urede slobodno. Smatramo da ovako restriktivno rešenje nije u duhu aktuelnog zakona, niti ide u prilog potrebama poslovne prakse.
- Rigidan pristup uređenju odnosa članova društva nije povoljan za poslovnu klimu i neće suštinski dovesti do zaštite manjinskih članova.
- Takođe, usvajanje predmetne izmene nije celishodno, jer bi značajno **negativno uticalo na potencijalne investitore, posebno kod ugovora o zajedničkom ulaganju** i verujemo da će dovesti do izbegavanja poslovnih subjekata da uopšte ulaze u joint-venture aranžmane, i to zbog zakonskog nametanja nepotrebno rigidnih rešenja.
- Praktično, sam postupak kupovine / prodaje udela bi gotovo u svakom slučaju podrazumevao komplikovaniju, skuplju i dugotrajniju proceduru – što smatramo neopravdanim. Treba imati u vidu da članovi prilikom osnivanja doo, odnosno kupovine udela slobodno pregovaraju o uslovima ulaska u društvo i treba im dozvoliti tu slobodu. Bilo kakvo ograničavanje ove vrste znatno otežava i poskupljuje izlazak iz društva i samim tim utiče na inicijalnu odluku da se u društvo investira.
- Takođe, usvajanje predložene izmene će po našem mišljenju potencijalno **otežati ili onemogućiti primenu pojedinih odredbi / mehanizama** koji se predviđaju ugovorom članova, a koji su uobičajeni u međunarodnoj ali sve više i u domaćoj praksi. Naime, primera radi, primena „tag along“ i „drag along“ odredaba ugovora članova, koje suštinski idu za time da se udeli u društву lakše prometuju trećim licima (koji često žele kontrolu nad

društвом, па и 100% vlasniштво), posebno ће бити otežana činjenicom да bi mogućnost i obim ispunjenja tako preuzete obaveze / prava od strane jednog ili više članova bio „zavisan“ od ishoda procedure u vezi sa правом preče kupovine ostalih članova.

- Smatramo da bi, umesto usvajanja izmena koja imaju restriktivan i destimulirajući karakter, **zakonodavac treba da ide za idejama dodatne modernizacije i liberalizacije kompanijskog prava**, te da teži *de lege ferenda* da napred pomenuti ali i drugi mehanizmi („put“ i „call“ opcije itd.) што viше zažive u praksi, i da ponudi zakonska rešenja za sprovođenje / izvršivost takvih instituta.
- Takođe, treba imati u vidu i odredbu člana 142 zakona prema kojoj bilo koje izmene osnivačkog akta kojima se umanjuju prava člana (uključujući i kojima se ograničava ili ukida pravo preče kupovine), moraju biti doneti **uz saglasnost tog člana** – čime se upravo štite svi članovi, pa i manjinski.
- Ono što je posebno zabrinjavajuћe je to što predlog izmena ne sadrži nikakav prelazni režim za već postojeće dogovorene i donete osnivačke akte, koji bi bili suprotni ovim novim odredbama, a koji su bili u skladu sa zakonom kada su stupili na snagu. Usvajanjem ovih izmena u ovom obliku novi režim ћe imati **retroaktivno dejstvo na postojeće dogovore između članova društva**, i sve takve dogovore koji nisu u skladu sa novim režimom ћe učiniti nevažećim. Nepotrebno je reći da će to imati izuzetno nepovoljne, čak vrlo štetne, posledice na pravnu sigurnost i poslovnu klimu u Srbiji. Poslovni subjekti ulaze u joint venture aranžmane oslanjajući se na dogovor koji sa svojim joint venture partnerom ostvare u pogledu upravljanja društвом i međusobnih odnosa. Režim pod kojim ћe biti moguće izvršiti prenos udela u društvu predstavlja jedan od suštinskih elemenata tih dogovora. Uticanje na takav legitiman i suštinski bitan dogovor naknadnim izmenama zakona predstavlja ozbiljnu anomaliju u pravnom sistemu, narušava pravnu sigurnost i poverenje poslovnih subjekata u kredibilnost i stabilnost određenog pravnog sistema. I ovo podjednako pogađa i manjinske i većinske članove – često su odredbe o isključenju ili ograničenju ili modifikovanju prava preče kupovine u korist manjinskih članova. Naše je mišljenje da od ovakve intervencije u postojeće, već uspostavljene, pravne i poslovne odnose poslovnih subjekata niko neće imati nikakve legitimne koristi.
- Nije jasno koji je razlog ove promene, poшто u Obrazloženju to nije jasno navedeno. Ako je popravljanje pozicije Srbije na Doing Business Listi, ističemo sledeće: (i) prema našim saznanjima Doing Busienss metodologija (više) ne obuhvata privatne firme (doo-ove) već jedino javna društva, pa predlažemo da se to pouzdano proveri (<https://www.doingbusiness.org/en/methodology/protecting-minority-investors>, <https://www.doingbusiness.org/en/methodology/methodology-note>) (ii) čak i da su Doing Business metodologijom obuhvaćena privatna društva, nekoliko bodova na Doing Business Listi, po našem mišljenju, ne opravdava ovako nepovoljne izmene u pravnom okviru.

Predlog:

- da se član 20 Predloga izmena briše, odnosno da član 161 postojećeg ZPD-a ostane nepromenjen. Postojeće rešenje je sasvim dovoljno jer ono svakako predviđa pravo preče kupovine koje se mora eksplisitno isključiti da se ne bi primenjivalo.

5. PREDLOG: član 21 i 23 nacrta (član 175 i 211 ZPD)

Komentar Saveta:

- Na ovaj član imamo više primedbi. Prva primedba, i to mislimo da je **greška** u tekstu zakona, je ta što mislimo da je stav 2 u postojećem članu 23 (211) suvišan. Naime, pristupanje novog člana društву može se dogoditi na dva načina: (i) povećanjem kapitala i (ii) prenosom udela postojećih članova na treće lice. Treći način ne postoji. Poшто je prva situacija (povećanje kapitala) regulisana stavom 4, onda bi značilo da se ovaj stav 2 odnosi na situaciju prenosa udela postojećih članova na treće lice. Da li su predlagачi zaista želeli da članovi ne mogu da prenesu svoje udele u društву bez saglasnosti svih ostalih članova? Ovo bi predstavljalo ne samo nelogično i neracionalno rešenje, već narušavanje prava na imovinu, zagarantovanog članom 58 Ustava Republike Srbije, jer bi se suštinski ograničila mogućnost raspolaganja udelom od strane njihovih vlasnika.

- Pored ove, verujemo tehničke greške, novouvedenim stavom 4, se predviđa da skupština odlučuje jednoglasno o povećanju kapitala novim ulogom člana koji pristupa društvu, bez mogućnosti da članovi osnivačkim aktom predvide drugačiju većinu. Ovim se manjinskim članovima, koji mogu imati vrlo male udele u društvu, daje mogućnost **da blokiraju pristupanje novog investitora za društvo**.
- U potpunosti će se obesmisliti dobar i koristan institut finansijskog instrumenta – pravo na sticanje udela (uveden izmenama ZPDa sa kraja 2019. godine), koji je prvenstveno namenjen za **start-up industriju**, i kojima je uvedena mogućnost da se određena lica stimulišu sticanjem udela u društvu po povlašćenim uslovima. Izdavanje ovih instrumenata neće biti celishodno, jer će manjinski članovi imati neprimerena prava blokiranja bitnih poslovnih odluka, bez mogućnosti da se to promeni dogovorom između većinskog i manjinskih članova.
- Dodatno, ovakvo rešenje će imati za posledicu apsolutno izbegavanje bilo kakvih većinsko-manjinskih odnosa u društvu, jer će manjinski članovi dobiti neprimerena prava blokiranja većine. Od ovakvog rešenja neće imati koristi manjinskih članova – poslovni subjekti će optirati, i to kao jedino racionalno rešenje, za opciju gde imaju 100% udela u društvu.
- Sa druge strane, a upravo radi zaštite „razvodnjavanja“ prava (pre svega glasačkih) manjinskih članova, svaki član društva ima, po zakonu, pravo prečeg upisa udela prilikom povećanja osnovnog kapitala novim ulozima (član 146 zakona) – što je *a priori* mehanizam zaštite prava (manjinskih) članova (i uporednopravno gledano). Dodatni sloj zaštite manjinskih članova u vezi sa potencijalnim ograničavanjem njihovih prava prečeg upisa osnivačkim aktom, ogleda se u činjenici da bilo koje izmene osnivačkog akta kojima se umanjuju prava člana (uključujući i kojima se ograničava ili ukida pravo prečeg upisa), moraju biti doneti uz saglasnost tog člana (član 142 zakona).
- Ovakvo rešenje nikako **ne ide u prilog povećanju osnovnog kapitala novim ulozima kao izvoru finansiranja**, koje se sve čećše sreće u praksi kod DOO, a koje je, po našem mišljenju, potrebno dalje stimulisati a ne ograničavati mogućnoću arbitarnog „blokiranja“. U tom smislu, smatramo da je mnogo celishodnije za interes države odnosno svih članova društva da odluku o pristupanju novim ulozima donosi kvalifikovana većina, kao i do sada. Smatramo da je takvo rešenje više „balansirano“ – te jedino opravdano.
- Uvođenjem ovakve promene u sistem upravljanja u društvu sa ograničenom odgovornošću, kojim se stavljuju van snage već postignuti dogovori članova društva (pošto nije predviđen prelazni režim i ostajanje na snazi postojećih dogovora), koji su bili u potpunosti u skladu sa zakonom kada su doneti, a koji bi bili suprotni predloženom režimu, predstavlja vrlo štetnu okolnost za pravnu sigurnost. Naknadna državna intervencija u legalne i legitimne dogovore između poslovnih subjekata ne može imati zadovoljavajuće opravdanje.
- Ponavljamo da nije jasno koji je razlog za promenu predviđenu u članu 23 Nacrta, pošto u Obrazloženju to nije jasno navedeno. Ako je u pitanju popravljanje pozicije Srbije na Doing Business Listi, ističemo sledeće: (i) prema našim saznanjima Doing Business metodologija (više) ne obuhvata privatne firme (doo-ove) već jedino javna društva, pa predlažemo da se to pouzdano proveri (<https://www.doingbusiness.org/en/methodology/protecting-minority-investors>, <https://www.doingbusiness.org/en/methodology/methodology-note>) (ii) čak i da su Doing Business metodologijom obuhvaćena privatna društva, nekoliko bodova na Doing Business Listi, po našem mišljenju, ne opravdava ovako nepovoljne izmene u pravnom okviru.

Predlog:

- brisanje odredbe stava 2 i stava 4 člana 10.

6. PREDLOG: član 38 i član 41. nacrta (član 393a i članovi 463a i 463b ZPD)

Komentar Saveta:

- Član 38. Nacrta predviđa da se na zahtev akcionara mora omogućiti uvidu podatke o iznosu i strukturi ukupne naknade za svakog direktora. Član 41. nacrta predviđa da je javno akcionarsko društvo dužno da javno objavi na svojoj internet stranici politiku naknada, kao i izveštaj o naknadama koji se sačinjava jednom godišnje, a koji uključuje (između ostalog) podatke o ličnim imenima svakog člana Odbora direktora/Nadzornog odbora, podatke o svim fiksним i varijabilnim delovima naknade (uključujući sve bonusе i druge beneficije u bilo kom obliku), te

podatke o naknadama koje je ovim licima društvo isplatilo ili se obavezalo da isplati itd. Ova formulacija, uz dostupnost evidencije o adresama direktora i članova Nadzornog odbora koja je predviđena izmenom člana 465. stav 1, podrazumeva dostupnost takvih podataka o pojedincima kojima može biti ugrožena bezbednost, a činjenje dostupnim ovih podataka može značiti i objavljivanje i zloupotrebu istih u različite svrhe, što smatramo da svakako nije namera predлагаča. Naročito je sporna odredba iz člana 463a stav 2 tačka 6 kojom je predviđeno da politika naknada mora da sadrži ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor o angažovanju direktora, imajući u vidu da su pomenuti ugovori poverljivog karaktera. Posebno je pitanje na koji način bi se ovakvi ugovori inkorporisali u politiku naknada.

- Iako je nesporan interes određenih akcionara društva da imaju informacije koje se odnose na tačan iznos naknada koje se pojedinačno isplaćuju svakom od direktora, smatramo da se ne može prihvatiti stav da postoji opravdani interes svih akcionara kod akcionarskih društava koja nisu javna, **a naročito ne da postoji opravdani interes za javnu objavu ovih informacija na internet stranici tj. interes svih lica (i akcionara i lica koja nisu akcionari) kod javnih akcionarskih društava**. Posebno ističemo argument da bi ovakva dostupnost podataka o iznosu naknada i stimulacija određenih lica koja nisu javni funkcioneri bitno mogla ugroziti bezbednost tih lica na koje se podaci odnose, kao i da se otvaraju druge mogućnosti zloupotrebe ovih informacija (npr. od strane medija, konkurenčkih kompanija) kada bi one mogle biti iskorišćene u negativnom kontekstu protiv ovih lica odnosno akcionarskog društva. U tom smislu prilikom procene opravdanosti rešenja prema kome bi iznosi naknada za svakog pojedinog direktora bili na ovaj način dostupni, prema našem mišljenju, mora se pored interesa pojedinih akcionara voditi posebno računa i o zaštiti prava lica na koja se podaci odnose. Sa druge strane važeći čl.329 stav 1 tačka 10 Zakona o privrednim društvima je predviđa da Skupština odlučuje o naknadama direktorima, odnosno članovima nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno, odnosno pravilima za njihovo određivanje, uključujući i naknadu koja se isplaćuje u akcijama i drugim hartijama od vrednosti društva, što je veoma transparentno i javno dostupno.
- Shodno navedenom smatramo da je postojeći nivo obaveza akcionarskih društava koje se odnose na javno objavljivanje informacija o naknadama direktora tj. članova nadzornog odbora sasvim dovoljan kako bi akcionari, investitori i ostala zainteresovana lica dobila jasnou i potpunu sliku u vezi sa sistemom naknada koje društvo primenjuje.

Predlog izmene:

- Brisanje predloženog člana 393a i sa njim u vezi alineje 8a) člana 585 i
- brisanje predloženih članova 463a-463v i sa njima u vezi tačaka 10-12 u članu 586. stav 1.

Ako brisanje predloženih članova nije prihvatljivo;

Alternativni predlog 1:

- Uvođenje minimalnog procenta akcija koje mora posedovati akcionar koji zahteva predmetne podatke:
„Društvo je dužno da bez odlaganja, na zahtev akcionara koji poseduje najmanje 5% akcija društva da omogući uvid u podatke o iznosu i strukturi naknade i stimulacije za svakog direktora, odnosno izvršnog direktora i člana nadzornog odbora, ako je upravljanje društvom dvodomno.“ - ukoliko ovaj predlog bude prihvaćen, nadalje predlažemo da se član 585. alineja 8 A) koriguje, tako da se naznači da je reč o zahtevu akcionara koji poseduje najmanje 5% akcija društva.

Alternativni predlog 2:

- Ovaj predlog podrazumeva uvid u naknadu za rad direktora i članova nadzornog odbora po osnovu angažovanja u bordu direktora, ali nije u pitanju javno obelodanjivanje koje bi moglo ugroziti bezbednost i biti zloupotrebljeno, već pružanje mogućnosti pojedinačnom akcionaru da dobije tražene informacije putem uvida (uz potvrdu koju bi AD izdavalio, a akcionar potpisao). Na ovaj način bi bio omogućen uvid, ali bi bilo osigurano da su to podaci za ličnu upotrebu akcionara, a ne za dalje objavljivanje.

„Društvo je dužno da na zahtev akcionara, u roku od 8 dana od dana prijema zahteva, učini dostupnim OMOGUĆI UVID U podatke o iznosu i strukturi naknade i stimulacije PO OSNOVU ANGAŽOVANJA U ORGANIMA DRUŠTVA za svakog direktora, odnosno izvršnog direktora i člana nadzornog odbora, ako je upravljanje društvom dvodomno.“

7. PREDLOG: član 43 nacrt (član 465 ZPD)

Komentar Saveta:

- Smatramo neopravdanim proširenje kruga akata i dokumenata društva koje je odbor direktora odnosno izvršni odbor dužan da stavi na raspolaganje svakom akcionaru ili ranijem akcionaru za period u kojem je bio akcionar kada je u pitanju dokument iz člana 464. stav 1 tačka 11) tj. evidencija o adresama direktora i članova nadzornog odbora. Ne vidimo bilo kakav pravni interes akcionara u vezi podataka o ličnosti direktora koji bi na ovaj način mogli biti zloupotrebljeni.
- Takođe, u skladu sa argumentima koji su izneti u vezi dodavanja novog člana 393a, smatramo neopravdanim zahtev da svakom akcionaru budu stavljeni na raspolaganje zapisnici sa sednica odbora direktora/izvršnog i nadzornog odbora kao ni ugovori koje su direktori, članovi nadzornog odbora ili sa njima povezana lica zaključili sa društвом. Ovo naročito kod društava sa izuzetno velikim (milionskim) brojem akcionara gde predloženo rešenje podrazumeva dostupnost ovih podataka veoma širokom krugu lica i gotovo je izjednačena sa dostupnošću ovih podataka svim licima ili omogućava zloupotrebu ovih podataka na jednostavan način kupovinom jedne akcije društva.

Predlog izmene:

- Zadržavanje postojećeg teksta člana 465. stav 1 tj. brisanje člana 43 Nacrt zakona o izmenama i dopunama.
-

8. PREDLOG: Prelazni period

Komentar Saveta:

- Nacrt ne predviđa prelazni period za privredna društva da usaglase svoje poslovanje i interne akte sa izmenama. Tako na primer, nije jasno u kom roku, nakon stupanja na snagu ovih izmena, se može podneti tužba iz člana 19 stav 6 (član 4 Predloga), u situaciji kada je potencijalni tužilac pre stupanja na snagu izmena saznao za registraciju. Dalje, potreban je period prilagođavanja i, na primer, za izmene u odredbama 19 (stav 4), 388 i nove odredbe 463a do 463v.
-